

รูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

A Structural Equation Model of Social Intelligence among
Students in Faculty of Education, Thailand National Sports University

ธิติพงษ์ สุขดี*, ภาณุวัฒน์ ศรีวรรณ, ชลิตา ชมสีดา

Thitipong Sukdee, Panuwat Sriwan, Chalita Chomseeda

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000

Faculty of Education, Thailand National Sports University, Chonburi Campus, Chonburi 20000 Thailand

*Corresponding author E-mail: peter_book_ja@hotmail.com

(Received: July 25 2021; Revised: September 24 2021; Accepted: September 29 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และวิเคราะห์สมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 240 คน ได้มาจากระดมตัวอย่างแบบสองขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พบว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ มีค่าเท่ากับ 3.53 (ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 187.25 ที่ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom) มีค่าเท่ากับ 53) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.90 ตามลำดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องสัมพัทธ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 และค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.08 และอิทธิพลรวมความฉลาดทางสังคมได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดมาจากความฉลาดทางอารมณ์ (0.58) รองลงมาคือ การปรับตัว (0.53) และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (0.53) เท่ากัน

คำสำคัญ : สมการโครงสร้าง, ความฉลาดทางสังคม, นักศึกษา

Abstract

The researcher aimed to study social intelligence among students in Faculty of Education Thailand National Sport University and to analyze the structural equation model social intelligence among students in Faculty of Education Thailand National Sport University. The subjects were 240 undergraduate students in Faculty of Education Thailand, National Sport University the Academic years 2021. The subjects were selected by two-stage random sampling. The research instrument was a rating-scale questionnaire. The data were analyzed by terms of mean, standard deviation, Structural Equation Model: (SEM).

Research Findings were as follows: 1) the social intelligence among students in Faculty of Education, Thailand National Sport University were at a high level. 2) the structural equation of model social intelligence students in Faculty of Education Thailand National Sport University showed that relative chi-square value was 3.53 (chi-square = 187.25; degrees of freedom = 53); goodness of fit index (GFI) = 0.90; Normal Fit Index (NFI) = 0.95; Comparative Fit Index (CFI) = 0.95 and the root mean square error of approximation (RMSEA) = 0.08. To conclude, a goodness of fit and the total effects on students social intelligence had the highest total which were influenced from emotional intelligence (0.58), inferior adaptation (0.53) and family relationship (0.53) equally.

Keywords : Structural Equation Model, Social Intelligence, Students

บทนำ

ความฉลาดทางสังคม (social intelligence) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้เรื่องราวของสังคม มีทักษะในการแสดงออกตามสภาพการณ์ได้อย่างถูกต้อง สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทัศนคติในเชิงเมตตา กรุณา และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รวมทั้งจะต้องมีทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ดังที่ Bar-On (2005) กล่าวว่า ผู้ที่มีความฉลาดทางสังคมจะเกิดความรู้สึกทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถเลือกวิธีในการจัดการกับความเครียดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักศึกษาต้องได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความอดทนต่อข้อขัดแย้ง รู้จักปรับตัว และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่มีความฉลาดทางสังคม ตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่เป็นการวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุขโดยมีสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จากเดิมชื่อ สถาบันการพลศึกษา ในปี พ.ศ. 2562 มีการดำเนินงานที่โดยตรงในการผลิตและพัฒนาบุคลากร เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ตอบสนองและแก้ปัญหาตามนโยบายของรัฐ ทำหน้าที่จัดการศึกษาอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยทำการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา สุขภาพ นันทนาการ และบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการให้บริการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน และกีฬาไทย โดยคณะศึกษาศาสตร์มีจุดมุ่งหมายในการผลิตครูผู้สอนและครูพลศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานวิชาชีพ ในการเรียนการสอนนั้นจะมีรายวิชาที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นครูที่ดี ซึ่งในปัจจุบันการที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการเรียน การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น นักศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา แสดงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และการบอกเหตุผลในการคิดตัดสินใจในการอภิปรายร่วมกับเพื่อนอย่างสมเหตุสมผล ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถเรียนและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ จึงต้องอาศัยศิลปะความ

เข้าใจถึงธรรมชาติของพฤติกรรมมนุษย์ เพื่อเข้าใจความรู้สึกนึกคิดจิตใจในส่วนลึกของผู้ร่วมงาน ทำให้คนอยากร่วมงานด้วยความเต็มใจ สามารถจัดการความคิดของคนจำนวนมากในเวลาเดียวกันได้เป็นอย่างดี ใช้ความฉลาดในการเข้าสังคม ใช้พลังสมองทั้งหมดใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารและอ่านใจบุคคลอื่น ต้องมีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้อื่น รู้สึกอยากเปิดเผย อยากสนทนา หรืออยากเป็นเพื่อน นอกจากรู้จักสร้างมิตรภาพแล้วยังต้องรู้จักที่จะรักษามิตรภาพนั้นไว้คือข้อสำคัญอย่างยิ่งของพลังฉลาดทางสังคม (ทองทิพภา วิริยะพันธ์, 2553; นกัศ ศรีเจริญประมม และวราลี ถนอมชาติ, 2562; Buzan, 2003; Sukdee, 2021)

จากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดทางสังคมของนักเรียนและนักศึกษามีน้อยมาก โดยส่วนใหญ่จะศึกษากับผู้บริหารองค์กรแต่ในความเป็นจริงแล้วแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม สามารถนำมาศึกษาและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาได้ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่สื่อสังคมออนไลน์เกือบทุกช่องทาง การสื่อสารทั้งทางเทคโนโลยีและทางสังคมที่สำคัญ แต่ขณะเดียวกันก็กลายเป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหาทางสังคมด้วย อันเนื่องมาจากการขาดความฉลาดทางสังคมออนไลน์ สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สื่อสารกันมากขึ้นรวมทั้งสามารถแสดงความคิดเห็นกันมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันการสื่อสารที่มากขึ้น และการแสดงความคิดเห็นที่มากขึ้นนั้นก็นำไปสู่ปัญหาทางสังคมได้ ซึ่ง ศิริยุทธ บุสหงส์, ชนิตดา แบนเกสร และจันทจุฑา ชัยเสนา ดาลาส (2562) พบว่าความสามารถในการปรับตัวด้านการเรียนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางสังคม ประภาศ ปานเจียง (2558) พบว่า สภาพการเลี้ยงดูของครอบครัวส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา และมะลิ ประดิษฐ์แสง (2561) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางสังคมอยู่ในระดับสูง และภัทริณี คงชู, สมพงษ์ บัณฑ์ และไพรัตน์ วงษ์นาม (2562) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคม และ ดวงใจ วัฒนสินธุ์, สิริพิมพ์ ชูปาน, ศิริวัธ วัฒนสินธุ์ และ รัศมีสุนันท์ จันทระกิติ (2561) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลโดยตรงทางบวกกับความฉลาดทางสังคม ส่วนการปรับตัวของนักศึกษา และสัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความฉลาดทางสังคม

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยนำความฉลาดทางอารมณ์ การปรับตัว และความสัมพันธ์ภาพในครอบครัว มาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับความฉลาดทางสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สามารถเพิ่ม

ประสิทธิภาพของนักศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา
หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
2. เพื่อวิเคราะห์สมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคม
ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยเรื่อง วิเคราะห์สมการโครงสร้างความฉลาดทาง
สังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เน้นการศึกษา
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของความฉลาดทางสังคมของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยมีประชากร
เป็นนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8,003 คน โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับ
การวิเคราะห์สมการโครงสร้างใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of
Thumb) ของ Hair.; et al., (2018) and Schumacker & Lomax
(2016) ที่เสนอว่า เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดขนาดตัวอย่างในการ
วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation
Model : SEM) เป็น 5 : 1 ถึง 20 : 1 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มี 12 ตัวแปร
กำหนดอัตราส่วนเป็น 20 : 1 ได้ขนาดกลุ่ม จำนวน 240 คน ได้มา
จากกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage Sampling) ดังนี้

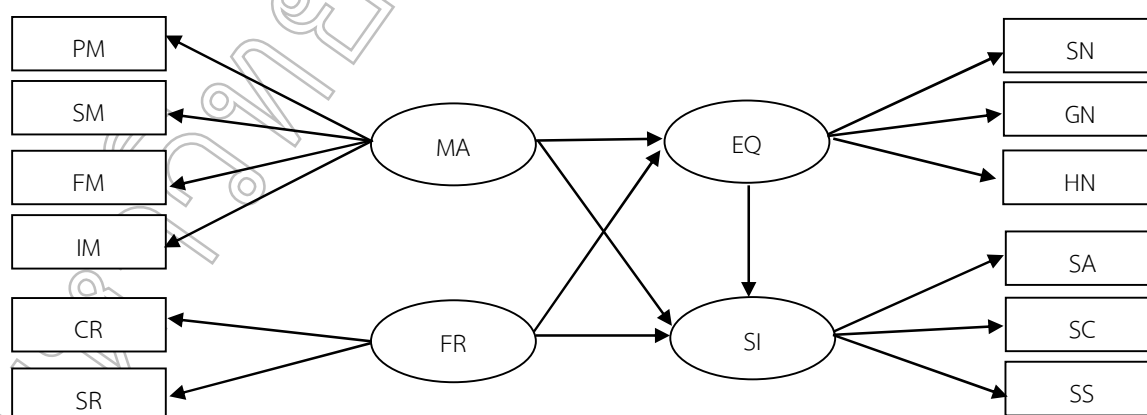
1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
ประกอบด้วย 17 วิทยาเขต ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย เพราะ
ฉะนั้นนักศึกษาในทุกวิทยาเขตจะมีบริบท คุณลักษณะใกล้เคียงกัน
ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ได้ตัวแทน
8 วิทยาเขต

2. ทำการสุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
8 วิทยาเขต จำนวน 240 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น
(Stratified random sampling) ได้วิทยาเขตละ 30 คน

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงการยินยอมของกลุ่มตัวอย่าง
เป็นสำคัญ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมสำหรับโครงการวิจัยที่ทำ
ในมนุษย์ โดยได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมของ
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและได้ใบอนุญาตตามหนังสือรับรอง
เลขที่ 006/2564

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการปรับตัว (MA) ของ Roy &
Andrews (1999) ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การปรับตัวด้านร่างกาย
(Physiologic mode: PM) 2) การปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์
(Self-concept mode: SM) 3) การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่
(The role function mode: FM) 4) การปรับตัวด้านการพึ่งพา
อาศัย (Interdependence mode: IM) รูปแบบความสัมพันธ์ภาพ
ในครอบครัว (FR) ของ Friedman, Bowden & Jones (2003)
1) สัมพันธภาพที่เสริมกัน (Complementary relationships: CR)
2) สัมพันธภาพที่สมดุลกัน (Symmetrical relationships: SR)
และรูปแบบความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกรมสุขภาพจิต (2543)
ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ด้านเก่ง Smartness: SN) 2) ด้านดี
(Goodness: GN) 3) ด้านสุข (happiness: HN) มาหาความสัมพันธ์
เชิงเหตุผลกับความฉลาดทางสังคม (SI) ของ กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์,
ทศพร มณีศรีขำ, พาสณา จุลรัตน์ และอุทัยวรรณ สายพัฒนะ
(2556) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness:
SA) การรู้คิดทางสังคม (Social Cognition: SC) การมีทักษะทาง
สังคม (Social skills: SS) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยหลัก คือ โมเดลสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ หาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาความเที่ยงตรงเนื้อหา โดยใช้บุคคลประเมินค่าเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และนำไปการทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach และหาความน่าเชื่อถือ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item Total Correlation) ดังนี้

1. แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์
(IOC = 0.80 - 1.00, α = 0.88, r = 0.33 - 0.70)
2. แบบสอบถามการปรับตัว
(IOC = 0.60 - 1.00, α = 0.87, r = 0.35 - 0.77)
3. แบบสอบถามความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
(IOC = 0.60 - 1.00, α = 0.87, r = 0.33 - 0.76)
4. แบบสอบถามความฉลาดทางสังคม
(IOC = 0.80 - 1.00, α = 0.87, r = 0.35 - 0.75)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมาย แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) โดยได้มีการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้ SEM คือ การตรวจสอบความเหมาะสมในการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ Bartlett's

test of Sphericity และค่า Kaiser-Mayer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA) โดย SEM เป็นเทคนิคการวิเคราะห์สมมติฐานระหว่างตัวแปรแฝง (Latent Variable) หลาย ๆ ปัจจัยพร้อมกัน ในการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ผู้วิจัยได้กำหนดสมการโครงสร้างไว้ก่อนล่วงหน้า จากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเป็นวิธีที่ผสมกันระหว่าง 2 วิธี ได้แก่ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และ 2) การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis: PA) ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต (Observed Variable) กับตัวแปรแฝง (Latent Variable) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตจำนวน 12 ตัวแปร กับตัวแปรแฝงจำนวน 4 ตัวแปร

2) การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เป็นการวิเคราะห์ระหว่างตัวแปรแฝง (Latent Variable) โดยการทดสอบสมมติฐานระหว่างตัวแปรแฝงทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ความฉลาดทางสังคม ความฉลาดทางอารมณ์ การปรับตัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

สถิติสำคัญใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Chi-Square/df) โดยมีเกณฑ์คือค่า < 2.00 สอดคล้องกลมกลืนดี, 2.00-5.00 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้ ดัชนี GFI (Goodness of Fit Index) NFI (Normal Fit Index) และ CFI (Comparative Fit Index) โดยมีเกณฑ์คือค่า $\geq .95$ สอดคล้องกลมกลืนดี, 0.90-0.95 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้ และค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) โดยมีเกณฑ์ คือ ค่า < 0.05 สอดคล้องกลมกลืนดี, 0.05-0.08 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้ (Diamantopoulos & Siguaw, 2000; Joreskog; & Sorbom, 1996)

สรุปผลการวิจัย

1. ความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

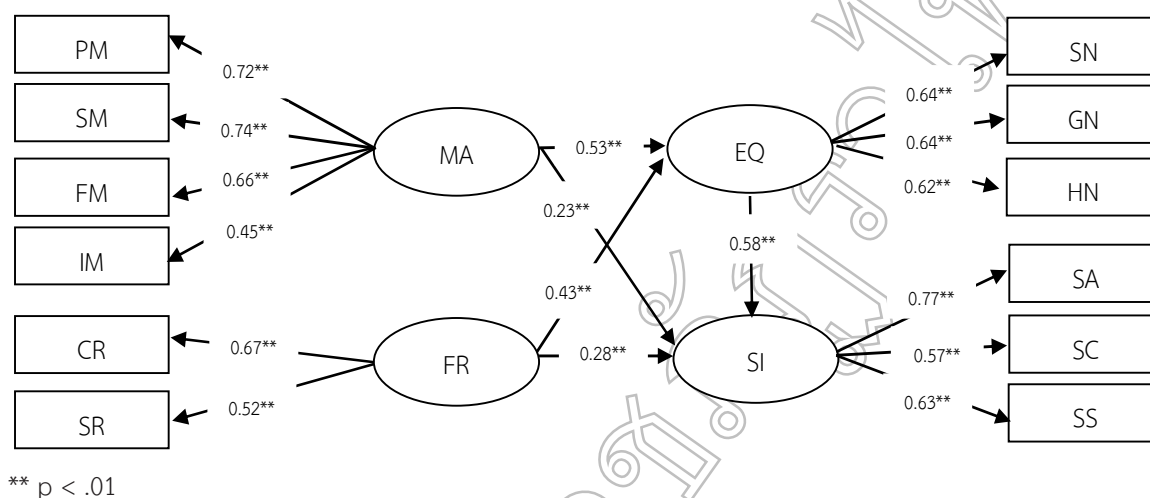
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยรวมทุกด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การตระหนักรู้ทางสังคม	4.31	0.51	มาก
การรู้คิดทางสังคม	4.26	0.36	มาก
การมีทักษะทางสังคม	4.21	0.46	มาก
รวม	4.26	0.21	มาก

จากตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21

2. วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) โดยได้มีการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้ SEM คือ การตรวจสอบความเหมาะสมในการวิเคราะห์ด้วยค่าดัชนี Kaiser-Mayer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าเท่ากับ 0.811 และค่าสถิติของ Bartlett's test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 366.700 มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .00$) ซึ่งมีความ

เหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบในเกณฑ์ดีมาก จึงได้นำไปวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างได้โดยการนำเสนอรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สถิติสำคัญที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (Chi-Square/df) ดัชนี GFI (Goodness of Fit Index) ดัชนี NFI (Normal Fit Index) ดัชนี CFI (Comparative Fit Index) และค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) ดังภาพประกอบ 2 และตารางที่ 2-4

ภาพประกอบ 2 รูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความกลมกลืนของการวิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ดัชนีความกลมกลืน	ค่าสถิติที่ได้	สรุปผล
ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์	3.53	สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้
GFI	0.90	สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้
NFI	0.95	สอดคล้องกลมกลืนดี
CFI	0.95	สอดคล้องกลมกลืนดี
RMSEA	0.08	สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้

จากตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พบว่า ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 3.53 (ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 187.25 ที่ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom) มีค่าเท่ากับ 53) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.90 ตามลำดับ ค่าดัชนีความ

สอดคล้องสัมพันธ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 และ ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.08 จึงสรุปว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า รูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ				R ²
		b	B	SE	t	
MA	PM	0.35	0.72	0.03	12.02**	0.52
	SM	0.36	0.74	0.03	12.38**	0.54
	FM	0.31	0.66	0.03	10.67**	0.44
	IM	0.37	0.45	0.05	6.76**	0.20
FR	CR	0.42	0.67	0.05	9.15**	0.44
	SR	0.29	0.52	0.04	7.21**	0.27
EQ	SN	0.24	0.64	0.03	9.98**	0.41
	GN	0.26	0.64	0.03	9.98**	0.41
	HN	0.24	0.62	0.02	9.58**	0.39
SI	SA	0.26	0.77	0.02	12.02**	0.59
	SC	0.17	0.57	0.02	9.35**	0.33
	SS	0.19	0.63	0.02	10.66**	0.40

** p < .01

จากตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวกทั้งหมด และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 อิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total effects: TE) ของรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ตัวแปร	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรเชิงสาเหตุ		
			MA	FR	EQ
EQ	0.74	DE	0.53**	0.43**	-
		IE	-	-	-
		TE	0.53**	0.43**	-
SI	0.91	DE	0.23**	0.28**	0.58**
		IE	0.30**	0.25**	-
		TE	0.53**	0.53**	0.58**

** p < .01

จากตาราง 4 อิทธิพลทางตรง (Direct effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total effects: TE) ของรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พบว่าความฉลาดทางสังคมได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดมาจากความฉลาดทางอารมณ์ (0.58) รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

(0.28) และการปรับตัว (0.23) ตามลำดับ และได้รับอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดมาจากการปรับตัว (0.30) และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (0.25) ตามลำดับ และได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดมาจากความฉลาดทางอารมณ์ (0.58) รองลงมาคือ การปรับตัว (0.53) และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (0.53) เท่ากัน

อภิปรายผล

1. ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคมสูงสุด เพราะความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและความรู้สึกของผู้อื่น สามารถบริหารหรือจัดการกับอารมณ์ของตนเองเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ตนเองในการเผชิญกับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ รู้จักอดทนอดกลั้น รวมทั้งสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างดีส่งผลให้เกิดการรับรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงความต้องการของสังคม การมองโลกในแง่ดี การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในสังคม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของเพชรบุรุษ บวรณศิริจรูญรัฐ (2558) และทัชชา สุริโย (2559) ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางสังคม คือ ความสามารถของบุคคลที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม มีความสามารถในการรับรู้อารมณ์และความต้องการของผู้อื่น สังคมรอบตัว และมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ตระหนักถึงความต้องการของสังคม การมองโลกในแง่ดี การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคมอันนำไปสู่การปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสมต่อสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในสังคม ทำให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรี คังชู, สมพงษ์ ปันหุ่น และไพรัตน์ วงษ์นาม (2562) พบว่า โมเดลการวัดพระดับความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาครู และโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุพระดับมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ความฉลาดทางอารมณ์เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาครู และสอดคล้องกับดวงใจ วัฒนสินธุ์, สิริพิมพ์ ชูปาน, ศิริวัธ วัฒนสินธุ์ และรัชมีสุนันท์ จันทระภักดิ์ (2561) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีอิทธิพลโดยตรงทางบวกกับความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Trigueros et al., (2020) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางสังคม เน้นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางสังคม เพื่อพยายามหยุดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในห้องเรียน และโมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสอดคล้องกับ Al-Tamimi & Al-Khawaldeh (2016) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางสังคมในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ มะลิ ประดิษฐ์แสง (2561) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางสังคมอยู่ในระดับสูง

2. การปรับตัวมีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคมเป็นลำดับที่สอง เพราะการปรับตัวเป็นความสามารถในการคิด มีสติ และมีความหมาย ซึ่งการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาและสามารถปรับหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต

ของตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข จึงทำให้มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคม สอดคล้องกับ ไหมไทย ไชยพันธุ์ และจิระสุข สุขสวัสดิ์ (2557) ที่กล่าวว่า กระบวนการปรับหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์หรือในภาวะคับข้องใจให้สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์นั้น ๆ ได้ บุคคลใดที่สามารถปรับตัวได้ดีก็จะทำให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับได้ แต่ในทางกลับกันหากบุคคลไม่สามารถปรับตัวหรือเผชิญต่อสถานการณ์นั้น ๆ ได้ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความไม่สบายใจ เกิดความยุ่งยากในการดำเนินชีวิต ขาดความเชื่อมั่น ขาดความรับผิดชอบ ท้ายที่สุดแล้วก็จะส่งผลให้เกิดความเจ็บป่วยทางร่างกายและทางจิตใจ ดังนั้นหากบุคคลต้องการที่จะใช้ชีวิตอย่างมีความสุขก็ต้องรู้จักที่จะเรียนรู้ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจเพราะเมื่อสมาชิกในสังคมอยู่อย่างมีความสุข สังคมก็จะเกิดการพัฒนาและเกิดความสันติสุข สอดคล้องงานวิจัยของกับศิริพร บุสหงส์, ชนิดดา แนนเกสร และจินห์จุฑา ชัยเสนา ดาลาส (2562) พบว่า ความสามารถในการปรับตัวด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางสังคม และสอดคล้อง Sukdee, & Chankuna (2021) พบว่า การเลียนแบบเพื่อนมีอิทธิพลต่อการปรับตัวในการเรียนวิชาพลศึกษาและกีฬา หลังสถานการณ์โรคโควิด 19 ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

3. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคมเป็นลำดับที่สองเช่นกัน เพราะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นความรัก ความผูกพัน การเอาใจใส่ ช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน เข้าอกเข้าใจในความรู้สึก และปรับตัวเข้าหากันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มุ่งเน้นให้สมาชิกมีการแสดงออกทางอารมณ์และการถ่ายทอดความรู้สึกที่เหมาะสม สามารถแสดงบทบาท และหน้าที่รับผิดชอบของตนอย่างเต็มความสามารถ ตลอดจนมีการติดต่อสื่อสารที่ีระหว่างกันของสมาชิกในครอบครัว จึงทำให้มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคม ซึ่งศิริพร บุสหงส์, ชนิดดา แนนเกสร และจินห์จุฑา ชัยเสนา ดาลาส (2562) พบว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางสังคม และสอดคล้องกับ Habib (2019) พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและความฉลาดทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิทมา ธรรมเจริญ, จิระพงศ์ หลาวเพชร, ปวีณา วรไชย, นิตยา ทองหนูน้อย และญาดาภา โชติติลล (2563) พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว กับปัจจัยด้านสังคม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อัฐธญา แพทย์ศาสตร์ และพัชรินทร์ รุจิรานุกูล (2562) ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นและฝึกปฏิบัติในเรื่องมารยาท การแสดงออกทางด้าน ความรู้สึกและการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเป็นผู้นำ การสื่อสาร และการรับฟังผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ และ Kadr & BenSefiane (2019) พบว่า ความฉลาดทางสังคมเป็นความสามารถในการเข้าใจพฤติกรรมและความรู้สึกและชื่นชมแรงจูงใจของผู้อื่นและพฤติกรรมที่ดีในทัศนคติทางสังคมและการจัดการกับข้อมูลทางสังคมและทักษะทางสังคม โดยที่บุคคลจะได้รับความพึงพอใจและความรู้สึกมีความสุขและชีวิตที่ดี และสรุปได้ว่า ความฉลาดทางสังคมทำให้มีคุณภาพชีวิตครอบครัวที่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางสังคมได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดมาจากความฉลาดทางอารมณ์ รองลงมาคือ การปรับตัวและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เท่ากัน จึงควรนำผลการวิจัยไปเสนออาจารย์ประจำหลักสูตรและคณาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานบริหารหลักสูตรของระดับปริญญาตรีไปสู่การวางแผนพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษา ทำให้การจัดการศึกษามีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเฉพาะทาง และคณาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง สามารถนำรูปแบบสมการโครงสร้างความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนนักศึกษาได้

เอกสารอ้างอิง

กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์, ทศพร มณีศรีขำ, พาสณา จุลรัตน์ และอุทัยวรรณ สายพัฒนะ. (2556). การศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ภาคใต้. **ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร**, 15(1), 64-75.

กรมสุขภาพจิต. (2543). **ความฉลาดทางอารมณ์**. นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ดวงใจ วัฒนสินธุ์, สิริพิมพ์ ชูปาน, ศิริวิทย์ วัฒนสินธุ์ และรัศมีสุนันท์ จันทรรักดี. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล. **วารสารไทยเภสัชศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ**. 15(1), 1-9.

ทองทิพา วิริยะพันธ์. (2553). **การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหธรรมิก.

นภัส ศรีเจริญประมง และวรลณี ถนอมชาติ. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักศึกษาวิชาชีพครู. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี**, 13(3), 182-190.

ประกาศ ปานเจียง. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์และรูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลา.

ภัทรีณี คงชู, สมพงษ์ ปันหุ่น และไพรัตน์ วงษ์นาม. (2562). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาครู. **วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา**. 32(112), 47-54.

มะลิ ประดิษฐ์แสง. (2561). **ความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางสังคมของอาจารย์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

วิธมา ธรรมเจริญ, จิระพงศ์ หลาวเพชร, ปวีณา วรไชย, นิตยา ทองหนูน้อย และณัฏฐาภา โชติติลล. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการติดเกมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีการศึกษา 2561. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี**, 14(1), 182-190.

ศิริกพร บุสหงส์, ชนิดดา แนนเกสร และจินท์จุฑา ชัยเสนา ดาลาส. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น**, 16(1), 26-38.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. 2557. ราชกิจจานุเบกษา.

ไหมไทย ไชยพันธุ์ และจิระสุข สุขสวัสดิ์. (2557). การปรับตัวทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความรู้สึกสอดคล้องกลมกลืนในชีวิตของนักศึกษามุสลิมระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

อัฐณญา แพทย์ศาสตร์ และพัชรินทร์ รุจิรานุกุล. (2562). แนวทางส่งเสริมความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. **วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี**. 16(3), 145-154.

- Al-Tamimi, E. & Al-Khawaldeh, N. (2016). Emotional Intelligence and Its Relation with the Social Skills and Religious Behaviour of Female Students at Dammam University in the Light of Some Variables. **International Education Studies**, 9(3),131-147. doi:10.5539/ies.v9n3p131
- Bar-On, R. (2005). The impact of emotional intelligence on subjective well-being. **Perspectives in Education**, 23, 41-61.
- Buzan, T. (2003). **The power social intelligence. Welling borough.** England: Thorsons.
- Friedman, M. M., Bowden, V. R., & Jones, E. G. (2003). **Family nursing: Research, theory and practice (5th ed.).** New Jersey: Upper Saddle River.
- Diamantopoulos, A. & Siguaw, J.A. (2000). **Introducing LISREL.** London: Sage Publications. doi: 10.4135/9781849209359
- Habib, H. (2019). Professional Ethics among College Teachers in Relation to Social Intelligence. **Shanlax International Journal of Education**, 7(4), 14-18. doi: 10.34293/ education.v7i4.575
- Hair, Jr., J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. & Black, R. L., W.C. (2018). **Multivariate Data Analysis (8th ed.).** Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Joreskog, K. & Sorbom, D. (1996). **LISREL 8 User's Reference Guide.** Chicago: Scientific Software International.
- Kadri, A. & Bensefiane, Z. (2019). Social Intelligence as a Mechanism for Achieving Quality of Family Life. **International Journal of Youth Economy**. 3(2):119-219. doi: 10.18576/ijye/030205
- Roy, C., & Andrew, H. A. (1999). **The Roy Adaptation Model (2nd ed.).** Connecticut: Appleton & Lange.
- Schumacker, R. & Lomax, R. (2016). **A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling (4th ed).** New York: Routledge.
- Sukdee, T. (2021). The development of indicators for transformational leadership of undergraduate students at Thailand national sports university. **World Journal of Education**, 11(1), 94-106. doi:10.5430/wje.v11n1p94.
- Sukdee, T., & Chankuna, D. (2021). Factors influencing adjustment in physical education and sports learning after the COVID-19 pandemic among students in the faculty of education at Thailand national sports university. **World Journal of Education**, 11(2), 24-35. doi: 10.5430/wje.v11n2p24
- Trigueros, R., Sanchez-Sanchez, E., Mercader, I., Aguilar-Parra, J. M., López-Liria, R., Morales-Gázquez, M. J., Fernández-Campoy, J. M., & Rocamora, P. (2020). Relationship between Emotional Intelligence, Social Skills and Peer Harassment. A Study with High School Students. **International journal of environmental research and public health**, 17(12), 4208. doi:10.3390/ijerph 17124208